

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาถึงศักยภาพในการรองรับการพัฒนาศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยนี้ได้มุ่งเน้นศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษานหลายประการคือ เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบของเมืองศูนย์ราชการ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกทำเลที่ตั้งของศูนย์ราชการ เพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับศักยภาพความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการจัดตั้งศูนย์ราชการ และเสนอแนะพื้นที่ที่เหมาะสมของศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

5.1.1 องค์ประกอบที่สำคัญและมีความเหมาะสมของศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการศึกษาพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคหลายสาขาการผลิตด้วยกันทั้งด้านเกษตรกรรม ซึ่งประกอบด้วยพืช ปลูกสัตว์ ประมง การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สาขาอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมหนัก อุตสาหกรรมปิโตรเคมี และการขนส่งทางเรือ ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสภาพที่เอื้อต่อการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ซึ่งได้แก่ทางหลวงสายต่างๆ และระบบราง ซึ่งได้แก่ทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร-อุบลราชธานี และสายจะเข็งเทรา-สหัสขันธ์ การคมนาคมทางอากาศ และการคมนาคมทางน้ำ โดยเฉพาะทางทะเล เพราะมีพื้นที่ชายฝั่งติดทะเลประมาณ 500 กิโลเมตร ซึ่งมีท่าเรือน้ำลึกที่สำคัญ ทั้งท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง และท่าเรือน้ำลึกมาบตาพุด ด้วยปัจจัยสำคัญเหล่านี้ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และหากมีการสนับสนุนและส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชนก็จะสามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการจัดตั้งโครงการศูนย์ราชการของภาคจะช่วยให้รองรับและสนับสนุนให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาอย่างรวดเร็ว

ศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีความสำคัญและองค์ประกอบที่พอจะสรุปได้คือ เป็นเมืองหลักและเป็นศูนย์กลางแห่งการบริหารปกครองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยเน้นบทบาทหน้าที่ของศูนย์ราชการให้มีบทบาทหน้าที่เฉพาะมากขึ้น ซึ่งในที่นี้เป็นศูนย์ราชการที่ตั้งขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมหลัก ซึ่งมีความเฉพาะและเชี่ยวชาญพิเศษในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั่นคือเป็นที่ตั้ง และประกอบด้วยหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารราชการหลักๆ อันมีองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

- หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่อำนวยความสะดวกด้านการบริหารจัดการ อาทิเช่น การทำเรื่อง กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- องค์การการค้าภาคเอกชน
- ธนาคารและสถาบันการเงิน
- องค์การระหว่างประเทศ
- ศูนย์วิชาการ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ซึ่งยังต้องคำนึงถึงเรื่องพื้นที่อยู่อาศัย สถาบันศาสนา พื้นที่ศูนย์การกีฬาแห่งชาติ และ นันทนาการ สถานีขนส่ง และพื้นที่สงวนไว้เฉพาะกิจ

นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งคอยเชื่อมโยง ติดต่อประสานงานในการปกครองและการดำเนินงานของรัฐให้เป็นไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ของประเทศ และควรมีลักษณะเด่นซึ่งจะสามารถจูงใจให้เป็นที่ยอมรับจากคนในชาติ องค์การพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน และกลุ่มพลังต่างๆ เป็นส่วนใหญ่

การคมนาคมเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง การวางแผนทางด้านคมนาคมของศูนย์ราชการและเมืองใหม่ที่จะเกิดขึ้นจะต้องใช้ระบบการขนส่งมาตรฐาน เช่น ระบบขนส่งมวลชนไฟฟ้าสาธารณะ ขณะเดียวกันจะจัดระบบถนนเพื่อไม่ให้เกิดการจราจรยุงยากลำบากสับสน เพื่อเชื่อมโยงสถานที่สำคัญต่างๆ ภายในเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ต้องมีการเร่งทำการตัดถนน ระบบขนส่งมวลชน และสร้างระบบรถไฟเพื่อเชื่อมโยงระหว่างศูนย์ราชการและเมือง เพื่อให้มีการเชื่อมโยงพื้นที่พัฒนาโครงการต่างๆ ในพื้นที่สำคัญด้วย

5.1.2 ปัจจัยที่เหมาะสมที่มีผลต่อการเลือกทำเลที่ตั้งของศูนย์ราชการของภาค ตะวันออก

จากการศึกษาพบว่ามีหลายปัจจัยด้วยกัน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกทำเลที่ตั้งของเมือง ศูนย์ราชการนั้นมีทั้งปัจจัยที่ใช้กันพื้นที่บางส่วนออก ซึ่งมีทั้งหมด 5 ปัจจัย ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดการทำลายทรัพยากร แหล่งน้ำ แหล่งโบราณคดีและฐานเศรษฐกิจของชุมชนเมืองเดิม และปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาเพื่อหาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับเมืองศูนย์ราชการได้ทั้งหมดอีก 11 ปัจจัย ซึ่งแบ่งเป็นปัจจัยทางด้านกายภาพ 3 ปัจจัย ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 4 ปัจจัย และปัจจัยทางด้านสังคม 4 ปัจจัย ประกอบด้วย

ปัจจัยในการกันพื้นที่ออก

- พื้นที่แหล่งน้ำ
- พื้นที่ป่าไม้
- พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
- แหล่งโบราณคดี
- พื้นที่ที่มีสิ่งปลูกสร้าง

ปัจจัยทางด้านกายภาพ

- การเข้าถึงทางถนน
- การเข้าถึงทางรถไฟ
- การเข้าถึงทางอากาศ

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

- รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อคน
- การเติบโตทางเศรษฐกิจ
- ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
- ภาษี

ปัจจัยทางด้านสังคม

- ความหนาแน่นของประชากร
- การเติบโตของประชากร
- คุณภาพทางการศึกษา
- คุณภาพด้านสาธารณสุข

ซึ่งทั้ง 16 ปัจจัยดังกล่าวได้นำมาทำการศึกษาเพื่อนำผลการศึกษามาทำการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการจัดตั้งศูนย์ราชการ ซึ่งในการทำการศึกษาได้แบ่งกรณีศึกษาออกเป็น 4 กรณีศึกษา เพื่อแสดงให้เห็นศักยภาพในการรองรับในด้านต่างๆ กันไป ซึ่งการศึกษาใน 4 กรณี ประกอบด้วย

กรณีที่ 1	พื้นที่ที่เหมาะสมในการรองรับศูนย์ราชการ
กรณีที่ 2	พื้นที่ที่เหมาะสมในการรองรับศูนย์ราชการ ที่มีความพร้อมในเชิงกายภาพ
กรณีที่ 3	พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการรองรับศูนย์ราชการ ที่มีความพร้อมในเชิงเศรษฐกิจ
กรณีที่ 4	พื้นที่ที่เหมาะสมในการรองรับศูนย์ราชการ ที่มีความพร้อมในเชิงสังคม

5.1.3 การวิเคราะห์และจัดลำดับศักยภาพความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการจัดตั้งศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียง

จากผลการศึกษาที่พบในแต่ละกรณีนั้นส่วนใหญ่ได้รับผลที่คล้ายคลึงกันแทบในทุกกรณี จะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่แตกต่างกันออกไปบ้างเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เกิดจากการให้ค่าน้ำหนักในปัจจุบันที่แตกต่างกันออกไปนั่นเอง ทั้งนี้พื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยมากที่สุดในทุกกรณีก็คือ พื้นที่ส่วนใหญ่ในจังหวัดชลบุรี โดยเฉพาะพื้นที่ในอำเภอที่อยู่ใกล้บริเวณชายฝั่งทะเล ส่วนพื้นที่ทางตอนในเข้าไปนั้นมีศักยภาพต่ำลงไป และพื้นที่ในจังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีศักยภาพรองลงไป ส่วนพื้นที่ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้วนั้นมีการสลับสับเปลี่ยนกันในระดับศักยภาพปานกลางถึงศักยภาพต่ำในแต่ละกรณี แต่สำหรับจังหวัดนครนายกนั้นพบว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงต่ำที่สุดในทุกกรณี

สำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงที่สุดนั้นมักอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดชลบุรีเป็นส่วนใหญ่ อันได้แก่พื้นที่ในอำเภอศรีราชา อำเภอบางละมุง อำเภอบ้านบึง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอสัตหีบ อำเภอบ่อทอง และอำเภอพนัสนิคม หากพิจารณาแล้วพบว่าพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงที่สุดนี้ ซึ่งได้แก่พื้นที่ในจังหวัดชลบุรี พื้นที่ดังกล่าวที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีความเหมาะสม และมีความได้เปรียบเชิงพื้นที่ และพื้นที่นี้มีบทบาทหน้าที่ของเมืองที่เด่นชัด ทั้งเมืองท่า เมืองพาณิชย์กรรม และเมืองอุตสาหกรรม และศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆ ด้านเศรษฐกิจ มีความเชี่ยวชาญพิเศษในสาขาการผลิตที่สำคัญของภาค เป็นศูนย์กลางที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงที่มีความพร้อมและมีความเจริญแทบทุกด้าน หากมีโครงการสร้างเมืองศูนย์ราชการให้เกิดขึ้นในพื้นที่ดังกล่าวนี้แล้ว คาดว่าจะพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว เพราะเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมและความเจริญในหลายๆ ด้าน

ผลการศึกษาในแต่ละกรณีสามารถนำมาวิเคราะห์ และจัดลำดับศักยภาพของพื้นที่ให้เกิดความเข้าใจได้อย่างชัดเจนได้ดังแสดงใน ตาราง 5.1

ตาราง 5.1 สรุปผลการศึกษา

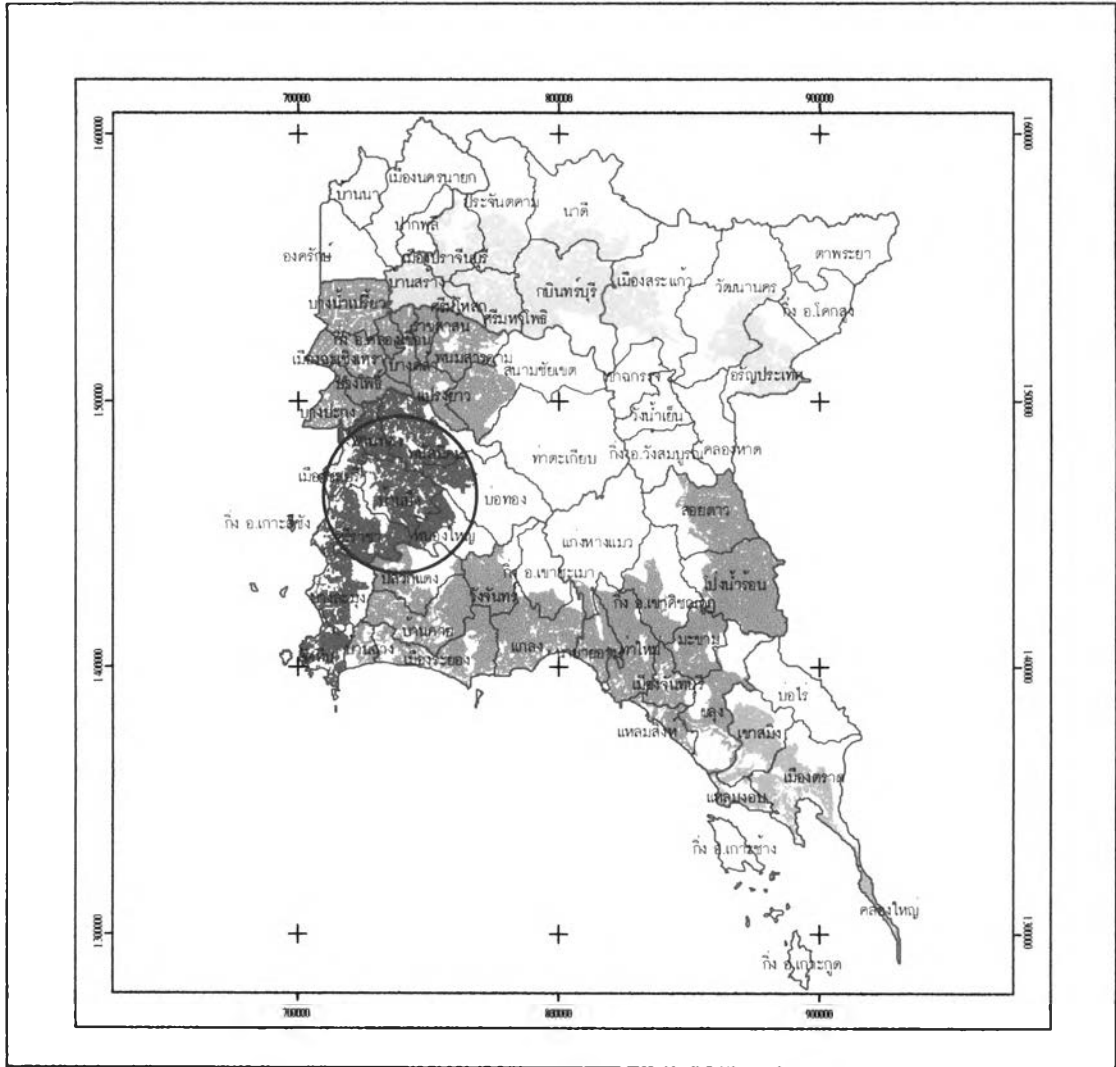
	กรณีที่ 1	กรณีที่ 2	กรณีที่ 3	กรณีที่ 4
1. การเน้นความสำคัญของปัจจัย	ทุกปัจจัยมีความสำคัญเท่ากัน	ปัจจัยทางด้านกายภาพมีความสำคัญที่สุด	ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสำคัญที่สุด	ปัจจัยทางด้านสังคมมีความสำคัญที่สุด
2. ค่าความสำคัญของปัจจัย	ทุกปัจจัยมีค่าความสำคัญ = 1	ปัจจัยทางด้านกายภาพมีความสำคัญ = 2 ส่วนปัจจัยทางด้านอื่น ค่าความสำคัญ = 1	ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสำคัญ = 2 ส่วนปัจจัยทางด้านอื่น ค่าความสำคัญ = 1	ปัจจัยทางด้านสังคมมีความสำคัญ = 2 ส่วนปัจจัยทางด้านอื่น ค่าความสำคัญ = 1
3. พื้นที่ที่มีศักยภาพมากที่สุด	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ชลบุรี 2. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ระยอง	พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ชลบุรี	พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ชลบุรี	พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ชลบุรี
4. พื้นที่ที่มีศักยภาพมาก	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ฉะเชิงเทรา ยกเว้นใน อ.ท่าตะเียบ 2. อ.อรัญประเทศ อ.วัฒนานคร อ.เมือง จ.สระแก้ว	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ฉะเชิงเทรา 2. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ระยอง	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ฉะเชิงเทรา 2. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ระยอง	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ฉะเชิงเทรา 2. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ระยอง 3. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.จันทบุรี

	กรณีที่ 1	กรณีที่ 2	กรณีที่ 3	กรณีที่ 4
5. พื้นที่ที่มีศักยภาพปานกลาง	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.จันทบุรี 2. อ.วัฒนานคร อ.เมือง	1. อ.วัฒนานคร อ.เมือง อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว 2. พื้นที่ส่วนใหญ่ของ จ. ตราด	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ปราจีนบุรี 2. อ.วัฒนานคร อ.เมือง อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว 3. พื้นที่ส่วนใหญ่ของ จ.จันทบุรี	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ตราด
6. พื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำ	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ของ จ.ปราจีนบุรี 2. พื้นที่ส่วนใหญ่ของ จ.ตราด	1. พื้นที่ส่วนใหญ่ของ จ.ปราจีนบุรี 2. พื้นที่ส่วนใหญ่ของ จ.จันทบุรี	พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ตราด	1.อ.วัฒนานคร อ.เมือง อ. อรัญประเทศ จ.สระแก้ว 2.พื้นที่ส่วนใหญ่ใน จ.ปราจีนบุรี
7. พื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำมาก	พื้นที่ใน จ. นครนายก	พื้นที่ใน จ. นครนายก	พื้นที่ใน จ. นครนายก	พื้นที่ใน จ. นครนายก

5.1.4 เสนอแนะพื้นที่ที่เหมาะสมของศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียง

จากการศึกษาศักยภาพของพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงพิจารณาว่าจะสามารถพัฒนาขึ้นมาได้หรือไม่นั้น นอกจากต้องพิจารณหาปัจจัยทั่วไปที่เหมาะสมของพื้นที่ในการเป็นศูนย์กลางแล้วยังจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบภายในพื้นที่ที่จะพัฒนาด้วยว่ามีศักยภาพที่จะพัฒนาได้หรือไม่และมีความเป็นไปได้ในการพัฒนามากน้อยเพียงไร เนื่องจากองค์ประกอบเหล่านี้จะเป็นตัวชี้บ่งให้ทราบว่า พื้นที่นี้มีศักยภาพในการรองรับด้วย ทั้งสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ การใช้ที่ดิน การคมนาคม ประชากร ตลอดจนแผนและโครงการพัฒนาภายในพื้นที่และจะต้องไม่อยู่ในบริเวณที่จะทำลายทรัพยากร แหล่งน้ำและฐานเศรษฐกิจของชุมชนเมืองเดิม

ผลการศึกษาในแต่ละกรณีนั้นได้พื้นที่ที่คล้ายคลึงและใกล้เคียงกันมาก และสามารถจัดลำดับศักยภาพของพื้นที่ได้ดังที่แสดงไปแล้วในตาราง 5.1 นั้น พื้นที่ที่จะเสนอแนะให้เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงนั้นคือ พื้นที่ที่มีศักยภาพสูงสุดในทุกกรณีศึกษา ซึ่งพื้นที่นั้นคือพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดชลบุรี อันได้แก่พื้นที่ในอำเภอศรีราชา อำเภอบางละมุง อำเภอบ้านบึง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอสัตหีบ อำเภอบ่อทอง และอำเภอพนัสนิคม นอกจากผลการศึกษาจะชี้ให้เห็นถึงศักยภาพของพื้นที่แล้ว หากพิจารณาจากความได้เปรียบในเชิงที่ตั้งของพื้นที่ก็จะพบว่าแล้วพบว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง กล่าวคือพื้นที่ดังกล่าวที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีความเหมาะสม ใกล้เคียง ภูมิประเทศไม่เป็นอุปสรรคต่อการตั้งถิ่นฐาน และการคมนาคม มีทรัพยากรหลากหลาย ก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหลากหลาย และเป็นกิจกรรมที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในหลายๆ ด้าน อีกทั้งพื้นที่นี้มีบทบาทหน้าที่ของเมืองที่เด่นชัด ทั้งเมืองท่า เมืองพาณิชย์กรรม และเมืองอุตสาหกรรม และศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆ ด้านเศรษฐกิจเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงซึ่งมีความพร้อมและมีความเจริญแทบทุกด้าน และมีโครงการระดับใหญ่ของประเทศซึ่งก่อให้เกิดการลงทุนอย่างมหาศาลในพื้นที่ดังกล่าว หากดำเนินโครงการศูนย์ราชการขึ้น จะสามารถรองรับและบริหารจัดการกิจกรรมภายในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป เพราะจะเป็นศูนย์กลางที่สำคัญ (Central Place) และสามารถกระจายความเจริญสู่พื้นที่ข้างเคียงได้ดังทฤษฎีเมืองหลัก (Growth Pole or Growth Center Theory) โดยศูนย์ราชการทำหน้าที่เป็นกิจกรรมนำ (Leading) มีแรงพัฒนาสูง เป็นภาคขับเคลื่อน (Dynamic Sector) และก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงกับกิจกรรมอื่นๆ (Non-dynamic Sector) และความเจริญก้าวหน้าโดยการแพร่กระจายไหลล้น (Spread Effect) และส่งผลกระทบทวีคูณ (Multiplier Effect) ต่อพื้นที่ภายในภาค

ศักยภาพในการรองรับการพัฒนาศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

แผนที่ 5.1 : พื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการรองรับการพัฒนาศูนย์ราชการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

สัญลักษณ์

ค่าคะแนน

- 1 ศักยภาพต่ำมาก
- 2 ศักยภาพต่ำ
- 3 ศักยภาพปานกลาง
- 4 ศักยภาพสูง
- 5 ศักยภาพสูงมาก
- ขอบเขตจังหวัด
- ขอบเขตอำเภอ
- พื้นที่ที่มีความเหมาะสม

กิโลเมตร

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาหาคักยภาพในการรองรับการพัฒนาศูนย์ราชการ ของภาคตะวันออก ของประเทศไทย โดยพิจารณาปัจจัย 16 ปัจจัยในการพิจารณานั้นอาจยังไม่เพียงพอ เพราะมีข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน ควรมีการเพิ่มปัจจัยอื่นๆ เข้ามา ทั้งปัจจัยทางด้านกายภาพ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยทางด้านสังคม เพื่อให้ผลการศึกษามีความละเอียดและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยที่ได้ใช้ในการศึกษา ในการหาคักยภาพพื้นที่ในการรองรับการพัฒนาศูนย์ราชการ ของภาคตะวันออก ของประเทศไทย อาจนำปัจจัยเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการหาพื้นที่ศักยภาพในด้านอื่นๆ ได้ ทั้งนี้ควรต้องมีการตัดลด หรือเพิ่มในปัจจัยอื่นๆ เข้ามา ซึ่งขึ้นอยู่กับกรณีที่ต้องการศึกษา และควรมีการให้ความสำคัญของแต่ละปัจจัยให้แตกต่างกันไปตามความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาในกรณีนั้นๆ ทั้งนี้จะทำให้ผลการศึกษามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

สำหรับในการแบ่งช่วงค่าคะแนนในแต่ละปัจจัย ซึ่งแต่ละปัจจัยนั้นมีการแบ่งช่วงค่าคะแนนหลายแบบ ทั้งนี้ได้พิจารณาเห็นเหมาะสมแล้วว่าการแบ่งช่วงค่าคะแนนจะเหมือนกันในทุกปัจจัยนั้นเป็นไปได้ บางปัจจัยพิจารณาเพียงแต่มีและไม่มีศักยภาพ แต่ส่วนใหญ่แบ่งหลักการพิจารณาเป็น 5 ศักยภาพ ซึ่งในการแบ่งช่วงของระดับค่าคะแนนเพื่อแปลเป็นระดับศักยภาพนี้ได้ใช้วิธีการแบ่งแบบ Natural Break ซึ่งเป็นการแบ่งช่วงค่าคะแนนแบบง่าย และให้มีข้อมูลกระจายในทุกช่วงของค่าคะแนน ดังนั้นช่วงคะแนนในแต่ละช่วงนั้นจะมีความกว้างของอันตรภาคชั้นไม่เท่ากัน ซึ่งการแบ่งช่วงการให้ค่าคะแนนนี้มีหลายวิธี สามารถนำวิธีอื่นมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของการศึกษาได้

สำหรับในการศึกษา ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 4 กรณี มีข้อเสนอแนะในแต่ละกรณีดังต่อไปนี้

- กรณีที่ 1 พื้นที่ที่เหมาะสมในการรองรับเมืองศูนย์ราชการ สำหรับในกรณีนี้ปัจจัยที่ใช้ให้ค่าความสำคัญเท่ากันหมด ซึ่งในสภาพความเป็นจริงแล้วนั้นปัจจัยแต่ละปัจจัยต่างมีความสำคัญไม่เท่ากัน ดังนั้นกรณีนี้มีลักษณะคล้ายเป็นโมเดลโดยทั่วไป มีความเป็นกลาง ซึ่งหากต้องการนำไปประยุกต์ใช้ต้องให้ค่าความสำคัญให้เหมาะสมกับแต่ละปัจจัยด้วย จึงจะมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

- กรณีที่ 2 พื้นที่เหมาะสมในการรองรับเมืองศูนย์กลางการ ที่มีความพร้อมในเชิงกายภาพ ในกรณีนี้เน้นการให้ความสำคัญกับปัจจัยทางกายภาพมากกว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะทำให้ความสำคัญด้านกายภาพของพื้นที่มากและเกิดความไม่ยุติธรรมในการศึกษา แต่จะได้พื้นที่ที่มีทำเลเหมาะสมและมีความได้เปรียบทางกายภาพ ดังนั้นกรณีนี้จึงมุ่งเน้นและเหมาะสมกับการพัฒนาพื้นที่ในเชิงกายภาพโดยเฉพาะ ซึ่งโดยปกติแล้วการหาทำเลที่ตั้ง หรือศักยภาพของพื้นที่นั้นมักเน้นความสำคัญทางด้านกายภาพมากกว่าด้านอื่นๆ เสมอ
- กรณีที่ 3 พื้นที่ที่เหมาะสมในการรองรับเมืองศูนย์กลางการ ที่มีความพร้อมในเชิงเศรษฐกิจ ในกรณีนี้เน้นการให้ความสำคัญกับปัจจัยทางเศรษฐกิจมากกว่าปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคม หากพิจารณาแล้วจะทำให้ความสำคัญด้านเศรษฐกิจของพื้นที่มากและเกิดความไม่ยุติธรรมในการศึกษา แต่ทั้งนี้ก็จะเป็นการหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและมีลักษณะเฉพาะในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เพราะพื้นที่ที่รองรับมีความพร้อมอยู่แล้ว สามารถพัฒนาต่อไปได้ง่ายและเร็วขึ้น ดังนั้นจะเห็นว่ามีทั้งข้อดีและข้อเสียในกรณีนี้ จึงควรเลือกให้มีความเหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการศึกษา ซึ่งหากต้องการพัฒนาและสร้างความเจริญแก่พื้นที่ล้าหลังก็ควรเลือกพื้นที่ที่มีความพร้อมด้านเศรษฐกิจต่ำ
- กรณีที่ 4 พื้นที่ที่เหมาะสมในการรองรับเมืองศูนย์กลางการ ที่มีความพร้อมในเชิงสังคม ในกรณีนี้เน้นการให้ความสำคัญกับปัจจัยทางสังคมมากกว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางกายภาพ ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะทำให้ความสำคัญด้านสังคมของพื้นที่มากและเกิดความลำเอียงในการศึกษา แต่จะสามารถพัฒนาทางสังคมได้รวดเร็ว เพราะมีความพร้อมของประชากร และบริการทางสังคมในการรองรับอยู่แล้ว ดังนั้นกรณีนี้จึงเป็นทางเลือกอีกกรณีหนึ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการศึกษาด้วย

ดังนั้นจะเห็นว่าในการศึกษาแต่ละกรณีนั้นมีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันออกไป หากจะนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ควรเลือกใช้ในกรณีที่มีความเหมาะสมกับการศึกษาในลักษณะนั้นมากที่สุด ทั้งนี้ปัจจัยต่างๆ สามารถปรับลดหรือเพิ่มขึ้นได้ และแต่ละปัจจัยนั้นก็ยังสามารถให้ค่าความสำคัญตามลักษณะของการศึกษาได้ตามความเหมาะสม

จะเห็นได้ว่าโครงการในทำนองนี้ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างศูนย์ราชการ เมืองใหม่ เมืองบริวาร ได้มีแนวความคิดมาตั้งแต่อดีต แต่จนถึงปัจจุบันนี้ก็ยังไม่สามารถผลักดันให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนได้ ทั้งนี้เกิดจากปัญหาต่างๆ หลายประการ กล่าวคือ ปัญหาด้านการเมือง รัฐบาลแต่ละชุดมักทำงานไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้โครงการสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติบางโครงการยุติลงอย่างน่าเสียดาย ส่งผลให้เอกชนไม่แน่ใจในการดำเนินโครงการของรัฐ และไม่ร่วมลงทุนกับโครงการด้วยปัญหาด้านงบประมาณในการสนับสนุนโครงการ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและศักยภาพของภาครัฐที่จะผลักดันโครงการให้เป็นไปได้ ดังนั้นควรทำรายละเอียดของโครงการและแผนการใช้งบประมาณโดยละเอียดและชัดเจน ปัญหาการทุจริตและเล่นพรรคเล่นพวก เป็นปัญหาที่มีมานานคู่กับสังคมไทย ซึ่งอาจทำให้การดำเนินโครงการได้รับการร่วมทุนจากภาคเอกชนที่มีคุณภาพต่ำ และไม่รับผิดชอบต่อโครงการ ดังนั้นการดำเนินโครงการต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสของเจ้าหน้าที่ และต้องเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติ

ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์โครงการ โครงการของรัฐที่ผ่านมาในหลายๆ โครงการมีจุดอ่อนที่คล้ายๆ กัน คือ เรื่องการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ เพราะประชาชนจะขาดความรู้ต่อโครงการนั้นๆ ซึ่งควรมีการจัดทำข่าวสาร เผยแพร่ข้อมูลให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทราบโดยทั่วถึง ปัญหาด้านการคัดค้านของมวลชนในพื้นที่ มักเป็นผู้เสียผลประโยชน์ ดังนั้นนอกจากการประชาสัมพันธ์ให้มีความเข้าใจแล้ว ต้องมีการคิดแก้ไขปัญหาล่วงหน้าก่อนการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้กลุ่มผู้เสียหายรู้สึกไม่ถูกทอดทิ้ง และปัญหาการสร้างแรงจูงใจให้หน่วยงานราชการเข้ามาใช้พื้นที่ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วมักพบว่าเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ตั้งแต่การแบ่งหน่วยงานที่จะย้าย ความพร้อมของอาคารสถานที่แห่งใหม่ และบุคลากรที่จะทำงานในที่แห่งใหม่ ดังนั้นรัฐต้องเตรียมงบประมาณไว้เสริมในเรื่องของที่อยู่อาศัย ระบบคมนาคม สาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่างๆ ซึ่งควรนำภาคเอกชนมาร่วมลงทุนด้วย

ดังนั้นหากต้องการผลักดันให้โครงการเกิดขึ้นอย่างจริงจังแล้ว ควรแก้ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะช่วยลดอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นหัวใจในการพัฒนาภูมิภาคและประเทศไปพร้อมๆ กัน